

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 39Csp/216/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1517216956
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Bergerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2020:1517216956.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V, sudkyňou JUDr. Danielou Bergerovou, v právnej veci žalobcu: Y. N., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt Š.X. XXXX/X, XXX XX P., zastúpenom Centrum správnej pomoci Martin, občianske združenie, IČO: 51 472 236, so sídlom J.Š.Šikuru 4850/1, 038 61 Martin, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, zastúpenom : Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a vydanie bezdôvodného obohatenia 1.611,15 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Určuje sa, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.03.2006 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXX3 zo dňa 17.03.2006 bezdôvodné obohatenie vo výške 1.611,15 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Určuje sa, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. zmluvy XXXXXXXXXXX3 zo dňa 17.03.2006 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 15.11.2017 žalobca žiadal, aby súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. zmluvy XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.03.2006 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná a že úver je bezúročný a bez poplatkov. Súčasťou žaloby bol návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by bol žalovaný povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a zamestnávateľ žalovaného by bol povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným.

2. Žalobca žalobu skutkovo odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov, na základe formulárovej, typovej, predtlačenej spotrebiteľskej zmluvy - úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.03.2006. Žalobca zmluvu považuje za problematickú a z eurokonformného hľadiska za najmenej z časti za neudržateľnú. Vzťah účastníkov zmluvy sa dostal do krízového stavu a platnosť právneho úkonu navrhol žalobca posúdiť súdom. V zmluve sú neprijateľné zmluvné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 a inými kogentnými ustanoveniami zákona ako nečitateľnosť zmluvných podmienok, neprijateľná rozhodcovská doložka, sankčné poplatky, dohoda o zrážkach zo mzdy a pod.

Súčasťou typovej formulárovej zmluvy je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy, napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by žalobcovi ukladalo povinnosť plniť. Zamestnávateľ vykonáva zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu, veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom.

Žalobca inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy považuje za rozporný s právom Európskej únie a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou a je preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný. Pre rozhodnutie predmetnej veci je zásadný výklad buď Ústavného súdu alebo Súdneho dvora Európskej únie. Súčasťou žaloby je preto aj návrh žalobcu na prerušenie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy a predloženie veci Ústavnému súdu SR alebo Súdneho dvora EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú.v. EÚ C 115, 2008 „ZFEU“) a čl. 19 ods. 3 písm. b) Zmluvy o Európskej únii.

Nakoľko žalovaný už vyzval zamestnávateľa žalobcu, aby vykonával zrážky zo mzdy a tieto aj vykonáva, obava, že žalovaný naplní zásah do majetku žalobcu bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad úniejného práva, sa tak podľa žalobcu reálne naplnila.

Žalobca preukazoval naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu tým, že deklarováním neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, žalovaný stratí akúkoľvek legitimitu na použitie tohto kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach. Vyrieši sa tým (ne)prístupnosť Dohody o zrážkach zo mzdy čo do základu právnej otázky, čím judikatúra odôvodňuje naliehavý právny záujem (6Cdo 192/2010, 1Cdo 91/2006). Taktiež žalobca prelomovo navrhuje určenie dôvodu, že Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 153 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka. Hrubá nerovnováha je daná z vyššie uvedených dôvodov tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku.

Žalobca uviedol, že žalovaný dojednal podmienku, že ak sa klient oneskorí so splácaním úveru, je spoločnosť oprávnená požadovať, aby klientovi vykonával platca jeho mzdy mesačnú zrážku zo mzdy vo výške dvojnásobku pravidelnej mesačnej splátky, stanovenej v úverovej zmluve, maximálne však vo výške, ktorú pripúšťajú platné právne predpisy, a to až do uhradenia dlžných splátok úveru. Klient podpisom tejto zmluvy dáva zamestnávateľovi príkaz k pravidelnej úhrade týchto nových splátok úveru ponížením jeho pohľadávok na mesačnú výplatu mzdy.

3. Na preukázanie skutkových tvrdení žalobca založil do spisu listinné dôkazy a to: List žalovaného zamestnávateľovi žalobcu vo veci zrážok zo mzdy z 24.05.2017 (č.l. 8); Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/ zmluva o revolvingovom úvere zo 17.03.2006 (č.l. 9)

4. Uznesením č.k. 39Csp 216/2017-23 zo dňa 29.11.2017, právoplatným dňom 19.12.2017 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovaného zaviazal povinnosťou zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu do právoplatného skončenia konania vo veci samej o určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a vo zvyšku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

5. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe (č.l. 24-27) poprel tvrdenia žalobcu a žiadal, aby súd žalobu zamietol s poukazom na ustanovenie § 137 písm. c) a písm. d) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) s tým, že určovací žaloba je v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku ohľadne právnej skutočnosti (právneho úkonu) prípustná len vtedy, ak to ustanovuje osobitný predpis. Podaná žaloba je v časti určenia neplatnosti Dohody o vykonávaní zrážok zo mzdy je podľa § 137 písm. c) CSP neprípustná. Žalobca sa nedomáha určenia práva a rovnako je neprípustná podľa § 137 písm. d) nakoľko žiadny osobitný zákon takýto typ žaloby neupravuje. Podľa žalovaného Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky, pre ktorej uplatnenie sa žiadne súdne rozhodnutie o pohľadávke nevyžaduje a ani nepredpokladá. Prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka, t.j. k úhrade splátok úveru.

Veriteľovi vzniká právo použiť tento inštitút, len čo sa pohľadávka stala splatnou. Na jeho použitie sa neviaže schválenie rozhodnutím súdu, ani žiadna súdna kontrola, ale existencia právnej skutočnosti, napr. porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, v tomto prípade nesplácanie dohodnutých splátok. Tento zabezpečovací inštitút nebol zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako neprípustný. Žalobca mal možnosť nadobudnúť o predmetnej dohode vedomosť už v predzmluvnej fáze a trvala aj následne pri a po poskytnutí úveru. Žalovaný považuje argumentáciu žalobcu za účelovú, nedôveryhodnú a uvádzanú až s odstupom 11 rokov.

Pokiaľ ide o námietku subjektívnej predstavy veriteľa o výške dlhu, žalovaný zdôraznil, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonným inštitútom zabezpečenia záväzkov zmluvných strán, ktorej regulácia je prísne upravená osobitnými predpismi. Žalobca neuviedol konkrétnu skutočnosť, ktorá by jeho tvrdenia preukazovala. Žiadne ustanovenie úniejného práva neupravuje výkon zrážok, regulácia tohto inštitútu sa ponecháva výlučne na vóli vnútroštátneho zákonodarcu.

Podaná žaloba neobsahuje skutočnosti, ktoré by odôvodňovali určenie úveru poskytnutého na základe spotrebiteľskej zmluvy za bezúročný a bez poplatkov. Význam osobitného rozpisovania výšky splátky na časť istina, úrok a iné poplatky súvisí s otázkou plnenia záväzku. Ak sa jednou splátkou uhrádza

istina aj úrok, potom je záväzok splnený pripísaním sumy úhrady na účet veriteľa. To znamená, že v prípade, ak splátkou uhradza aj istinu a úrok, nemá rozlišovanie danej splátky žiadny reálny a praktický význam. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania obsahuje výšku splátky, termín jej splatnosti ako aj počet splátok. Zmluva obsahuje zákonom vyžadovanú výšku splátky, termín splatnosti splátky a počet splátok, t.j. náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. a) ZoSÚ, nad rámec obsahuje aj dátum splatnosti prvej splátky v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Žalovaný vzniesol námietku voči záverom žalobcu o neprijateľnosti zmluvného dojednania, ktorým spotrebiteľ vyjadruje súhlas so zmluvnými ustanoveniami. Veriteľ nemá v zmysle žiadneho zákonného ustanovenia povinnosť dokazovať, či sa jeho zmluvný partner oboznámil so zmluvou alebo nie. Žalovaný tvrdil, že žalobca sa mal možnosť so zmluvnými dokumentmi oboznámiť, a táto okolnosť nebola spornou v období 12 rokov. Odkaz žalobcu na zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je bez právneho významu, predmetný zákon právna úprava účinná v čase uzatvorenia zmluvy nepoznala a z jeho znenia ani nevyplýva, že by sa mali jeho ustanovenia vzťahovať aj na právne vzťahy založené pred obdobím jeho účinnosti (vyjadrenie žalovaného z 21.03.2018, č.l. 47-48).

6. Podaním doručeným súdu dňa 09.01.2018 (č.l. 30-35) žalobca doplnil žalobu s tým, že ako spotrebiteľ domáhajúci sa svojho práva, žiada súd, aby z úradnej moci podrobil zmluvu súdnej kontrole a zaviazal žalovaného povinnosťou vydať žalobcovi zo zmluvy o úvere bezdôvodné obohatenie vo výške 1.611,15 € s príslušenstvom. Finančné prostriedky z úveru boli poskytnuté vo výške 60.012 SKK (1.992,03 €) z ktorej sumy bol odpočítaný poplatok 1.500 SKK (49,79 €), takže na účet žalobcu bola poukázaná suma 58.512 SKK (1.942,24 €), ktorú sumu použil na obstaranie nevyhnutných potrieb pre svoju rodinu. Žalobca sa snažil úver riadne splácať od doby uzavretia zmluvy od roku 2006 do 2008. Po určitej dobe začal predmetný úver zase v rámci svojich možností splácať (2014-2017), avšak už nastali problémy so zrážkami zo mzdy. Celkovo uhradil sumu 3.553,39 € za obdobie od roku 04/2006 do 11/2017. Žalobca poukázal na to, že pokiaľ v zmluve absentuje rozlíšenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky a je v nej uvedená len jednotná suma splátky bez tohto rozlíšenia, tento nedostatok má za následok uvedený v § 3 až 6 zákona č. 258/2001 Z.z., že uvedený úver sa považuje za úver bez úroku a poplatkov. V zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Neprimerané vysoké zmluvné pokuty v prípade omeškania splátok. Z povahy § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nar. vlády č. 87/1995 Z.z. vyplýva, že kogentne je ustanovená horná hranica úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné. Rozhodcovská doložka vo svojich dôsledkoch predstavuje veľmi výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pretože nie súd ale rozhodca rozhodne o právach a právom chránených záujmoch a výsledkom je nový kvalifikovaný záväzok. Oznámenie o schválení revolvingového úveru je jednostranne podpísaný dokument. Žalobca v doplnení žaloby citoval rozhodnutia Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.11.2013 sp.zn. 11Co 256/2013, Krajského súdu v Trnave zo dňa 09.09.2011, sp.zn. 10CoE 313/2010, Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29.04.2015, sp.zn. 15Co 223/2015 a poukázal na ustanovenie § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 Občianskeho zákonníka a na základe uvedených skutočností má za to, že úver je bez úročný a bez poplatkov a ide o vysokú úžeru, keď z výšky poskytnutého úveru 1.942,24 € uhradil sumu 3.553,39 €, z čoho usudzuje, že preplatil 1.611,15 €.

7. Podaním doručeným súdu dňa 24.01.2018 ako vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného (č.l. 38-42) žalobca tvrdí, že žaloba je podaná v súlade s platnými zákonmi Slovenskej republiky a podľa zákona č. 250/2007 Z.z. má plnú ochranu spotrebiteľa.

Žalobca žiadal, aby súd

- určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.03.2006 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov.

- Určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.03.2006 je neplatná.

- Žalovaný je povinný vydať žalobcovi zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.03.2006 bezdôvodné obohatenie vo výške 1.611,15 € s príslušenstvom do troch dní od právoplatnosti rozsudku na adresu trvalého bydliska.

- Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca poprel skutkové tvrdenia žalovaného v celom rozsahu ako nedôvodné, účelové a vykonštruované. Súčasťou typovej formulárovej Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.03.2006 bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy s rovnakým číslom. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy žalobca považuje za rozporný s právom Európskej únie a jedná sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľských zmluvách a nezákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky. Predformulované znenie spotrebiteľských dokumentov je neprirodzenou realitou všetkých spotrebiteľských vzťahov.

Žalobca poukázal aj na vyjadrenie NBS k obdobnému prípadu vo veci nevyplatenia celej sumy úveru dohodnutej v zmluve, by sa malo jednať o neprijateľnú zmluvnú podmienku (rozhodnutie Okresného súdu v Prievidzi sp.zn. 15C 152/2013).

8. Pred začatím pojednávania vo veci samej zástupca žalobcu požiadal o pripustenie zmeny petitu žaloby v znení:

- aby súd určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.03.2006 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov.

- žalovaný je povinný vydať žalobcovi zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.03.2006 bezdôvodné obohatenie vo výške 889,53 € s príslušenstvom do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

- aby súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy včlenená do úverovej zmluvy je neplatná.

Súd na pojednávaní za prítomnosti oboch strán sporu uznesením pripustil zmenu petitu žaloby podľa navrhovaného znenia a vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, vypočutím zástupcu žalobcu, právneho zástupcu žalovaného a listinnými dôkazmi založenými v spise, Oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 17.03.2006, výpočtom RPMN.

9. Okresný súd Bratislava V rozhodol vo veci rozsudkom zo dňa 05.10.2018 č.k. 39Csp 216/2017-69, voči ktorému žalovaný podal odvolanie. Krajský súd v Bratislave uznesením z 28.02.2020 č.k. 3Co 2/2019-100 odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodov, že porovnaním znenia petitu žaloby a výrokovkej časti vyhláseného rozsudku je zrejmé, že pokiaľ konajúci súd, domnievajúc sa, že ide o prípad, na ktorý dopadá ustanovenie § 216 ods. 2 C.s.p., rozhodol o neplatnosti revolvingovej zmluvy, postupoval v rozpore s ustanovením § 216 ods. 1 C.s.p. a rozhodol nad rámec žalobného návrhu. Úlohou súdu v novom konaní bude zaoberať sa dôvodnosťou nároku žalobcu, ktorý bol predmetom konania po poslednej úprave žaloby, čo predpokladá posúdenie revolvingovej zmluvy z hľadiska obsahových náležitostí v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. s následným vyhodnotením, či úver poskytnutý žalobcovi možno považovať za bezúročný a bez poplatkov a či v jeho súvislosti došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu. Uvedené vyžaduje predloženie kompletnej úverovej zmluvy, t.j. vrátane zmluvných dojednaní, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť a mali by sa nachádzať na zadnej strane revolvingovej zmluvy. Zároveň sa konajúci súd bude zaoberať posúdením dohody o zrážkach zo mzdy, tvoriacej súčasť revolvingovej zmluvy, z hľadiska jej platnosti. V závislosti od výsledkov dokazovania a ich posúdením súd prvej inštancie ustáli skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie.

10. Podaním žalobcu, prostredníctvom zástupcu, doručeným súdu dňa 26.05.2020, podľa obsahu podania, žalobca požiadal o pripustenie zmeny petitu žaloby v časti uplatnenej výšky bezdôvodného obohatenia v sume 1.611,15 € v súlade s § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, t.j. v súlade s desaťročnou premlčacou dobou. Vzhľadom na neprítomnosť žalovaného na pojednávaní, súd Uznesením č.k. 39Csp 216/2017-239 pripustil zmenu petitu žaloby v časti výšky uplatňovaného vydania bezdôvodného obohatenia, doručenom žalovanému dňa 05.07.2020.

11. Predmetom sporu v ďalšom konaní bolo určenie, že

- zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.03.2006 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov.

- žalovaný je povinný vydať žalobcovi zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.03.2006 bezdôvodné obohatenie vo výške 1.611,15 € s príslušenstvom do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

- aby súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy včlenená do úverovej zmluvy je neplatná.

12. Žalovaný predložil originál žiadosti/zmluvy o revolvingovom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, podpísanej žalobcom dňa 13.03.2006 a žalovaným 17.03.2006 (č.l. 217 - prílohová obálka). Na rubovej strane žiadosti/zmluvy sú drobným priam nečitateľným písmom uvedené všeobecne „Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti Profireal Slovakia spol. s r.o.“. Žiadosť/Zmluva je spísaná na predformulovanom tlačive žalovaného, pomenovaná žalovaným ako zmluva o revolvingovom úvere. Zmluvné dojednania boli uvedené len všeobecne bez konkrétnych povinných údajov k predmetnej zmluve, navyše priam nečitateľným písmom na rubovej strane žiadosti.

13. Podľa vyjadrenia a doložených listín, žalovaný v konaní tvrdil, že z podacieho hárku (č.l. 247) vyplýva, že dňa 21.03.2006 bola odoslaná zásielka na meno Y. N. adresa Y. Š. XXX, XXX XX Y. Š.. Túto zásielku žalovaný neeviduje ako vrátenú pre nedoručiteľnosť, neprevzatie v odbernej lehote a pod. Jej prevzatie

ani nikdy sporné nebolo. Zásielka bola jednoznačne odoslaná na adresu žalobcu, čiže sa dostala do jeho dispozície resp. sféry jeho dispozície.

Žalovaný v konaní uviedol, že žalobca po uzavretí zmluvy, v apríli 2006 oznámil písomne, že nemá záujem o revolving a v januári 2007 požiadal o odklad splátok. V súvislosti s tvrdeniami o tom, že neposkytnutie revolvingu resp. jeho nečerpanie má znamenať, že nejde o revolvingovú zmluvu, žalovaný ako dôkaz predložil listinu označenú ako „Nemám záujem o revolving“ zo dňa 19.04.2006 (č.l. 254), doručенú žalovanému dňa 20.04.2006 a z ktorej obsahu vyplýva označenie zmluvného vzťahu (číslom zmluvy: XXXXXXXXXXXX), ktorej sa nezáujem o čerpanie revolvingu týkal. Žalovaný poukázal na to, že na pojednávaní dňa 16.07.2020 uviedol práve na možnosť podľa zmluvy, kedykoľvek oznámiť nezáujem o čerpanie revolvingu (jeho výpoveď). Podľa žalovaného, žalobca ani nespĺnil podmienky na poskytnutie revolvingu, keďže splátky neuhrádzal riadne a včas, čoho dôsledkom bola o.i. aj jeho žiadosť o odklad splácania splátok. Listom zo dňa 24.01.2007, žalovaný v rámci produktu BONUS úver po prerokovaní so žalobcom, upravil na žiadosť žalobcu splátkový kalendár. Jednalo sa o odklad 3 splátok počnúc 01/07 (č.l. 257).

Žalovaný pred schválením úveru skúmal schopnosť žalobcu splácať úver, čo preukázal listinnými dôkazmi.

Zmluva o revolvingovom úvere bola uzavretá dňa 17.03.2006 a RPMN žalovaný vypočítal podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2 k zákonu č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu 17.03.2006. Výpočet RPMN v konkrétnom prípade žalovaný predložil (č.l. 229, 248) pričom vychádzal z výšky „poskytnutého úveru“ 120.024 SKK (v zmluve schválená výška úveru) a nie z výšky v zmluve uvedenej ako poskytnutej čiastky 60.012 SKK. Celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom za celú dobu poskytnutia úveru, t.j. 36 mesiacov, predstavovali podľa výpočtu sumu 120.026 SKK a RPMN v tomto prípade bolo žalovaným vypočítané podľa vzorca uvedeného v zákone vo výške 26,52%. K predmetnému výpočtu, žalovaný predložil listiny: „Žiadosť o vyjadrenie“ z 08.10.2002, adresovanú Slovenskej obchodnej inšpekcii v súvislosti s postupom pre výpočet RPMN a odpoveď na žiadosť z 10.10.2002 (č.l. 252-253). Žalovaný tvrdil, že žalobca ako žiadateľ o úver bol informovaný o zmluvnej odmene pri podpise žiadosti o úver, keďže zmluvná odmena predstavuje rozdiel medzi schválenou a poskytnutou čiastkou úveru a po schválení žiadosti o úver prostredníctvom oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Žalobca ako žiadateľ o úver/dlžník svoj nesúhlas neprejavil ani odstúpením od zmluvy, hoci tak v 14-dňovej lehote mohol urobiť z akéhokoľvek dôvodu alebo bez jeho uvedenia.

14. Pojmovým znakom revolvingového úveru je možnosť čerpať úverové prostriedky do určitého úverového rámca (limitu), ktorý úver môže dlžník čerpať aj opakovane do dohodnutej výšky za predpokladu, že splátkami úveru, úverový limit každý mesiac doplní do jeho výšky. Z obsahu lícnej strany zmluvy ako aj listín a výpovede žalobcu, čo potvrdil aj žalovaný, bolo preukázané, že žalobca žiadal o klasický úver a úver bol žalobcovi poskytnutý len jednorázovo. Tento mechanizmus čerpania úveru svedčí o poskytnutí tzv. klasického spotrebiteľského úveru žalobcovi.

Podľa Zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere, splácanom v 36 splátkach - bod 4. Revolving je automatické navýšenie schváleného úveru o dvadsaťštyri násobok schválenej mesačnej splátky úveru pri úvere so splatnosťou 36 mesiacov v prípade ak dlžník riadne splatí vždy každých 24 splátok pri úvere so splatnosťou 36 mesiacov.

Zmluva bola uzavretá dňa 17.03.2006 a žalobca už 19.04.2006 v priebehu mesiaca oznámil žalovanému, že nemá záujem o revolving, t.j. o automatické navýšenie schváleného úveru podľa bodu 4 zmluvných dojednaní, čo dokazuje tvrdenie žalobcu, že mal záujem len o klasický úver.

15. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o SOI, (ďalej len „ZoSÚ“ v znení účinnom do 30.06.2006, t.j. v čase uzavretia zmluvy dňa 17.03.2006) - (1) Tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

16. Podľa § 2, písm. a), b), c) prvá veta, d), e) ZoSÚ - Základné pojmy - Na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme, b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, c) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, ... d)

ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy tohto zákona z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru, e) poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi pri poskytnutí úveru, okrem úrokov.

17. Podľa § 3 ZoSÚ - Podmienky ponuky spotrebiteľského úveru - (1) Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. (2) Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. (3) Veriteľ je povinný na miestach, na ktorých ponúka spotrebiteľský úver, uverejniť základné informácie o poskytovaní spotrebiteľského úveru, najmä o výške ročnej percentuálnej miere nákladov. (4) Reklama alebo akákoľvek ponuka vystavená na miestach, na ktorých veriteľ ponúka spotrebiteľský úver, v ktorej je uvedená úroková sadzba alebo akýkoľvek číselný údaj týkajúci sa nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, musí obsahovať informáciu o ročnej percentuálnej miere nákladov; ak nie je možný iný spôsob, aplikuje sa ročná percentuálna miera nákladov na výpočte podľa prílohy tohto zákona. (5) Pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4. Na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie. (6) Pri spotrebiteľských úveroch formou preddavkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená, a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene ročnej percentuálnej miery nákladov. (7) Ak veriteľ ponúka spotrebiteľské úvery tomu istému spotrebiteľovi za rôznych podmienok, ročná percentuálna miera nákladov musí byť uvedená na výpočte podľa prílohy tohto zákona.

18. Podľa § 4 ods. 1, 2 písm. a), f) až i), 3, 4, 5, 6, 7, 8 ZoSÚ - Zmluva o spotrebiteľskom úvere - (1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. (2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie úšľach výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad. (3) Zmluva ďalej obsahuje a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6, b) sankcie za porušenie zmluvy, c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenku alebo šek, d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy. (4) Pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba. (5) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. (6) Veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu. (7) Ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru. (8) Veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 7 veriteľom.

19. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí dôsledne spĺňať zákonom predpísané náležitosti uvedené v § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení v čase uzavretia zmluvy. Tieto náležitosti regulujú formálnu i obsahovú stránku zmluvy a vzhľadom na zvýšený záujem na ochrane spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany je nedodržanie kľúčových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere sankcionované tým, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 4, ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch). Splnenie prísnych zákonných požiadaviek, ktoré sú kladené na

zmluvu o spotrebiteľskom úvere, patrí do rámca odbornej starostlivosti, ktorú je veriteľ ako podnikateľ, ktorého predmetom podnikania je poskytovanie spotrebiteľských úverov, povinný vynakladať.

V posudzovanej veci po preskúmaní žiadosti/zmluvy o revolvingovom úvere súd zistil, že Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.03.2006 neobsahuje všetky zákonom požadované náležitosti. Konkrétne v nej nie je riadne uvedená ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) spotrebiteľského úveru a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. V bode 6. Zmluvy s názvom „Údaje o schválenom revolvingovom úvere“ nie je RPMN vôbec uvedená, rovnako nie je uvedená celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť. Údaj o RPMN sa nachádza v bode 5 dokumentu, ktorého obsahom je i úverová zmluva, avšak tento bod má názov „Údaje o požadovanom revolvingovom úvere“. Žalovaný zvolil pri uzatváraní zmluvy postup, pri ktorom sa žiadosť o poskytnutie úveru a samotná úverová zmluva nachádzajú na rovnakom dokumente. Údaje uvedené v žiadosti o poskytnutie úveru (ktorú je možné chápať ako návrh na uzavretie zmluvy) však nenahrádzajú údaje uvedené v samotnej zmluve o úvere. Žiadosť (návrh na uzavretie zmluvy) nemá pre obe strany záväznú povahu a nestáva sa bez ďalšieho zmluvou. Druhá strana, v tomto prípade veriteľ (žalovaný) ju môže alebo nemusí akceptovať, resp. môže dať dlžníkovi protinávrh. Z hľadiska posúdenia dodržania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere má v posudzovanej veci relevanciu iba bod 6 Zmluvy, ktorý všetky predpísané náležitosti neobsahuje. Následkom absencie RPMN podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch je, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Aj keď nie je nevyhnutné, aby náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyžadované smernicou o zmluvách o spotrebiteľskom úvere boli obsiahnuté v jedinom dokumente, podmienkou pre tento záver je, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bude obsahovať jasné a zrozumiteľné odkazy na iné písomnosti, a že zároveň tieto iné písomnosti boli skutočne odovzdané spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy, aby sa mohol skutočne oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami. Jedná sa o vhodný spôsob, ako veriteľa zabezpečia transparentnosť zmluvných dojednaní a vnesú právnu istotu do zmluvných vzťahov.

V zmluve absentujú aj ostatné náležitosti zmluvy - dátum prvej splátky a poslednej splátky úveru oznámil síce žalovaný, po schválení žiadosti o poskytnutie úveru, žalobcovi samostatnou listinou (Oznámenie o schválení úveru) zo dňa 17.03.2006, avšak táto jednostranná listina nemôže účinne dopĺňať podmienky dvojstrannej zmluvy a to s ohľadom na právny režim vzniku zmluvy. Žalobca vyplnením úverovej žiadosti adresoval žalovanému návrh zmluvy (§ 43 a OZ). Túto žiadosť opatril žalovaný podpisom a tým vyjadril súhlas s obsahom tejto žiadosti (§ 43c OZ). Podpísaním žiadosti žalovaným sa z nej stala zmluva a nadobudla účinnosť (článok 2 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere). Zaplatenou sumou 3.553,39 € žalobca splnil v prejednávanej veci povinnosti úverového dlžníka, ktoré mal najviac vo výške 1.942,24 € reálne poskytnutej sumy vzhľadom na zistený skutkový stav. Keďže výška dohodnutých úverových splátok nezodpovedá zákonnej úprave (prejednávajúca zmluva je zmluvou bez úrokov a poplatkov) nemohla byť platne medzi účastníkmi dohodnutá ani zmluvná pokuta ako právny prostriedok zabezpečenia plnenia hlavného záväzku.

Podľa obchodných podmienok, ktoré tvoria zadnú stranu žiadosti/zmluvy a sú takmer nečitateľné: bod 5. Zmluvná odmena za poskytnutie úveru je určená ako rozdiel medzi nominálnou (schválenou) výškou úveru a poskytnutou čiastkou úveru, ktorou treba rozumieť sumu vyplatenú dlžníkovi po započítaní, bez započítania poplatku za uzavretie zmluvy. Zmluvná pokuta je uvedená v bode 13. Sankcie. Podľa názoru súdu zmluvná pokuta nebola individuálne dohodnutá stranami a vo vzťahu so zmluvnou odmenou a poplatkom za poskytnutie úveru sa jedná o neprimerané sankcie, spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto je neplatná.

Navyše súd výpočtom RPMN podľa súčasne platného vzorca pre výpočet RPMN uvedeného na internete, zistil, že RPMN predstavovala pri poskytnutí úveru vo výške 1.942,21 € (58.512 SKK), 36 splátkach po 110,67 € a poplatku za poskytnutie úveru 49,79 € výšku 74,27 % a celkové náklady spojené s úverom sumu 4.033,91 € (121.525,57 SKK)

20. V zmysle § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať.

Je preukázané, že žalovaný poskytol žalobcovi finančné prostriedky a žalobca ich v celom rozsahu vyčerpal. Žalobca bol povinný na základe takéhoto úverového vzťahu (považovaného za bezúročný a bez poplatkov) vrátiť veriteľovi/žalovanému iba reálne poskytnutú istinu úveru. Zo zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že výška úveru bola schválená v sume 120.024 SKK (3.984,06 €) a poskytnutá v sume 60.012 SKK (1.992,03 €), pričom reálne bola žalobcovi vyplatená čiastka 58.512 SKK (1.942,24 €) po zrazení poplatku za uzatvorenie zmluvy vo výške 1.500 SKK (49,79 €) z poskytnutej sumy úveru, t.j. žalobca tento poplatok zaplatil.

Z karty klienta vyplýva, že žalobca uhradil v roku 2006 za obdobie od 18.04.2006 do 18.12.2006 deväť splátok v po 110,67 € - spolu 996,03 €, v roku 2007 za obdobie od 23.04.2007 do 06.12.2007 nepravidelne v splátkach celkom 695,47 a v roku 2008 nepravidelne celkovo sumu 422,36 €. Spolu žalobca od 18.04.2006 do 07.10.2008 uhradil 2.113,86 € (63.682,14 SKK), t.j. o 171,61 € (5.170,14 SKK) viac ako reálne poskytnutá istina úveru.

Za roky 2009 až 2013 neuhradil žalobca žiadnu splátku z poskytnutého úveru.

Za obdobie od 21.01.2014 do 09.11.2017 (žaloba podaná súdu 15.11.2017) žalobca uhradil v roku 2014 sumu 650 €, v roku 2015 sumu 50 €, v roku 2016 sumu 290,89 € a v roku 2017 sumu 448,64 €, t.j. spolu 1.439,53 €. Žalobca uhradil spolu sumu 3.553,39 €. Sumu 1.611,15 € žalobca uplatňoval titulom vydania bezdôvodného obohatenia po obdržaní klientskej karty od žalovaného, podaním doručeným súdu dňa 09.01.2018 (3.553,39 - 1.942,24 € = 1.611,15 €).

21. Z listu žalovaného, adresovanom zamestnávateľovi žalobcu z 22.05.2017 vo veci zrážky zo mzdy súd zistil, že žalovaný uvádzal, že do konca splátkového kalendára ostalo uhradiť sumu 1.098,73 € a vzhľadom na to, že bol žalobca ako dlžník v omeškaní v splátkach, bola mu na základe zmluvných podmienok vystavená zmluvná pokuta, čím sa celková suma navýšila o ďalšie poplatky. Podľa žalovaného zrážkami zo mzdy mala byť zrazená celková suma ku dňu 22.05.2017 vo výške 8.555,76 €. Túto sumu žalovaný žalobcovi nikdy nešpecifikoval, splátkový kalendár s ním neuzavrel a do dohodnutej konečnej splatnosti úveru dňa 22.03.2009, úver žalovaný nezosplatnil. Suma 7.457,03 € (224.650,48 SKK) mala predstavovať zmluvnú pokutu.

22. Zmluvná pokuta nebola medzi účastníkmi zmluvy individuálne dohodnutá (§ 544 OZ). Zmluvná pokuta je uvedená na rubovej strane žiadosti/zmluvy v bode 14. Sankcie v Zmluvných dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere:

„14. Sankcie

14.1. V prípade omeškania Dlžníka so splnením akéhokoľvek peňažného záväzku podľa tejto Zmluvy o RÚ je Dlžník povinný uhradiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,2% z výšky splátky za každý deň omeškania (73% ročne).

14.2. V prípade omeškania Dlžníka s úhradou splátky úveru o viac ako 15 (pätnásť) dní po termíne splatnosti sa Dlžník zaväzuje uhradiť Veriteľovi nad rámec zmluvnej pokuty podľa čl. 14. ods. 14.1. zmluvnú pokutu vo výške 5% z výšky splátky.

14.3. V prípade omeškania Dlžníka s úhradou splátky úveru o viac ako 30 (tridsať) dní po termíne splatnosti sa Dlžník zaväzuje uhradiť Veriteľovi nad rámec zmluvnej pokuty podľa čl. 14. ods. 14.1. a 14.2. zmluvnú pokutu vo výške 10% z výšky splátky.

14.4. V prípade omeškania Dlžníka so splnením záväzkov Dlžníka podľa čl. 13.1. písm. (a) tejto Zmluvy o RÚ o viac ako 15 (pätnásť) dní po termíne splatnosti je Dlžník povinný uhradiť Veriteľovi nad rámec zmluvnej pokuty podľa čl. 14. ods. 14.1., 14.2. a 14.3. zmluvnú pokutu vo výške 50% z nominálnej výšky úveru.

14.5. Akákoľvek zmluvná pokuta je splatná do 10 (desiatich) dní odo dňa vzniku nároku Veriteľa na úhradu zmluvnej pokuty. Zaplatením zmluvnej pokuty nezaniká Veriteľovi nárok na náhradu škody.

14.6. V prípade omeškania Dlžníka s úhradou akýchkoľvek jeho splatných peňažných záväzkov podľa tejto Zmluvy o RÚ o viac ako 10 (desať) dní je Veriteľ oprávnený informovať zamestnávateľa Dlžníka o tejto skutočnosti spolu s uvedením výšky dlžnej čiastky.

14.7. V prípade omeškania Dlžníka s úhradou akéhokoľvek splatného peňažného záväzku podľa tejto Zmluvy o RÚ je Veriteľ oprávnený zaslať Dlžníkovi, Spoludlžníkovi 1, Spoludlžníkovi 2 písomnú upomienku. V prípade, že príslušný záväzok nebude Dlžníkom, Spoludlžníkom 1 alebo Spoludlžníkom 2 uhradený najneskôr 10. (desiaty) deň po odoslaní tejto písomnej upomienky, má Veriteľ právo zverejniť (použiť) osobné údaje Dlžníka, Spoludlžníka 1 a Spoludlžníka 2 v rozsahu mena a priezviska, adresy trvalého bydliska a dátumu narodenia (ďalej len "osobné údaje") spolu so skutočnosťou existencie ich záväzkov po splatnosti pre potrebu vymáhania svojich splatných nárokov, k čomu Dlžník, Spoludlžník 1 a Spoludlžník 2 podpisom tejto Zmluvy o RÚ udeľujú svoj výslovný a neodvolateľný súhlas.

14.8. Akékoľvek dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto Zmluve o RÚ nemajú vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinnosti, pre ktorú bola pokuta dojednaná.“

23. Keďže, ako už bolo vyššie uvedené, výška dohodnutých úverových splátok nezodpovedá zákonnej úprave (preskúmaná zmluva je zmluvou bez úrokov a poplatkov) nemohla byť platne medzi účastníkmi dohodnutá ani zmluvná pokuta ako právny prostriedok zabezpečenia plnenia hlavného záväzku.

24. Dohoda o zrážkach zo mzdy je vopred pripravený formulár, inkorporovaný do revolvingovej zmluvy. Žalobca nemal možnosť žiadnym spôsobom túto dohodu odmietnuť, resp. spochybniť, pokiaľ chcel, aby mu bol úver poskytnutý. Pohľadávka, ktorú mala dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečovať (tvorená úverom podľa bodu 6 zmluvy, prípadnými revolvingami a príslušenstvom, zmluvnými pokutami a nákladmi súdneho/rozhodcovského konania) bola vymedzená neurčitým spôsobom, pričom mohla byť žalovaným konkretizovaná, najmä z hľadiska jej výšky, až v momente predloženia dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy, t.j. zamestnávateľovi žalobcu. V takom prípade mohla mať zabezpečovaná pohľadávka síce oporu v revolvingovej zmluve, avšak pokiaľ zmluvné podmienky tejto zmluvy neboli predmetom posúdenia zo strany súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, bol znemožnený ex offio súdny prieskum týchto podmienok z hľadiska ich (ne)prijateľnosti. Ak mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy akceptovateľná, mala byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán, čo predpokladalo informáciu žalobcu o tom, čo uzatvorenie tohto právneho úkonu pre neho znamená; táto okolnosť z dohody o zrážkach zo mzdy nie je zrejmá.

25. V ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka zákonodarca vymedzil všeobecnú zásadu, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. neprijateľné podmienky). To neplatí iba v prípade, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

26. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa však nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 OZ). Uvedené zásady sa vzťahujú aj na vedľajšie zmluvné ustanovenia formulárovej povahy (záložné zmluvy, dohody o ručení, dohody o zrážkach zo mzdy, rozhodcovské zmluvy a pod.).

27. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Súd poukazuje na konštantnú judikatúru Súdneho dvora EÚ, (napr. rozsudky *Océano Group Editorial* a *T. F. C- 240/98 až C-244/98*, *F. R. R. A. C- 168/05*, *Y. H. O. C- 243/08* a *vec D. C- 40/08* a ďalšie), v ktorej sa zdôrazňuje, že systém ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej aj „smernica“) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah, a vzhľadom na predmetné nerovné postavenie jednej zo zmluvných strán čl. 6 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana zavedená smernicou, pritom odôvodňujú, že vnútroštátny súd má povinnosť ex offio posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, a taktiež má povinnosť zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak jej ďalšia existencia je možná bez nekalých podmienok (čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS). Je preto nesporné, že aj v posudzovanej veci prislúchalo súdu posúdiť, či dohoda o zrážkach zo mzdy možno kvalifikovať ako neprijateľnú (nekalú) zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve uzavretej medzi účastníkmi.

29. Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 17.03.2006 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným vzhľadom na jej formulárove znenie nemá charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, ktorých obsah by žalobca mohol prípadne ovplyvniť (§ 53 ods. 2 OZ). Preto tieto ustanovenia dohody o zrážkach zo mzdy nesmú spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy tak ako je naformulovaná, nespĺňa. Predovšetkým je potrebné uviesť, že výpočet neprijateľných podmienok v ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je uvedený príkladmo. V rámci súdneho preskúmania jednotlivých ustanovení spotrebiteľských zmlúv, ktoré nemajú charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, môže súd dôslednou aplikáciou generálnej klauzuly obsiahnutej v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka okruh týchto podmienok rozšíriť. Medzi neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka patria okrem iného aj ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý

nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku (§ 53 ods. 4 písm. k) OZ), prípadne, ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi (§ 53 ods. 4 písm. o) OZ).

Práve predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť tieto vyššie uvedené neprijateľné podmienky, keďže iba jej predložením zamestnávateľovi žalobcu a oznámením výšky jeho dlhu podľa vlastného uváženia žalovaného, je zamestnávateľ povinný vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu bez toho, aby žalovaným požadovaná pohľadávka voči žalobcovi, prešla súdnym prieskumom jej oprávnenosti. Aj napriek tomu, že v dohode o zrážkach zo mzdy je uvedené, že je tvorená úverom vo výške uvedenej podľa bodu 6 Zmluvy o revolvingovom úvere, ďalej prípadnými revolvingami a príslušenstvom, ako plynú zo zmluvných dojednaní zmluvy. Súčasťou pohľadávky sú aj zmluvné pokuty (ak boli uplatnené) a náklady súdneho/rozhodcovského konania, ak vznikli preukázateľne. Je teda možné, že v rámci takto žalovaným vyčíslennej pohľadávky sa môžu ocitnúť aj nároky, ktoré sú sporné a ktorých spornosť je takto vyňatá zo súdneho prieskumu. Inak povedané, sám žalovaný meritórne rozhodne o celkovej výške dlhu žalobcu ako spotrebiteľa voči žalovanému ako dodávateľovi, ktorý takto sám rozhoduje, že jeho plnenie je v súlade s úverovou zmluvou. Výkon zrážok zo mzdy je tak súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej kontrole primeranosti a žalobca je vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak ako je formulovaná, umožňuje žalovanému ako dodávateľovi obchádzať účinnú justičnú kontrolu, čím reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobcu ako spotrebiteľa a z tohto dôvodu je považovaná za neprijateľnú podmienku.

Dohoda o zrážkach zo mzdy bola medzi žalobcom a žalovaným uzavretá v rovnaký deň ako zmluva o úvere, t. j. 17.03.2006. Z uvedeného vyplýva, že už v čase vzniku zmluvy o úvere bol žalobca ako spotrebiteľ nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom jej uzavretie nemohol odmietnuť, keďže jej uzavretím bolo podmienené poskytnutie úveru. Žalobca tak mal na výber, mohol dohodu o zrážkach zo mzdy buď odmietnuť, čím by si zmaril možnosť, aby mu bol úver poskytnutý, alebo zmluvu o úvere vrátane dohody o zrážkach zo mzdy podpísať, čím sa podrobil vykonávaniu zrážok zo mzdy bez možnosti akejkoľvek kontroly opodstatnenosti výšky pohľadávky. Táto podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - žalobcu, predstavuje tak neprijateľnú zmluvnú podmienku znevýhodňujúcu spotrebiteľa a preto je s poukazom na ust. § 53 Občianskeho zákonníka neplatná.

V bode 7 zmluvy o úvere je ako súčasť zakomponovaná Dohoda o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, ktoré znenie je napísané drobným písmom a s vyhlásením dlžníka, že výslovne a neodvolateľne súhlasí s tým, že veriteľ je oprávnený túto dohodu predložiť zamestnávateľovi/platcovi mzdy kedykoľvek v priebehu platnosti zmluvy o revolvingovom úvere.

Z dohody vyplývalo, že spotrebiteľ musí strieť kedykoľvek počas platnosti vykonávanie zrážok zo mzdy. Zmluva o revolvingovom úvere bola uzavretá na dobu určitú, dobu troch rokov, t.j. do marca 2009 a zrážky zo mzdy žalovaný uplatnil až od roku 2014, päť rokov po ukončení zmluvy, pričom je evidentné, že žalobca v rokoch 2009 - 2013 neuhradzoval splátky úveru a nebol žalovaným ani vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy, resp. žalovaný túto skutočnosť nepreukazoval. Z toho vyplýva, že žalovaný na základe dohody o zrážkach zo mzdy, vyzval platiteľa mzdy žalobcu na zrážanie v celom rozsahu podľa názoru súdu už premlčanej pohľadávky zo mzdy žalobcu. Od roku 2014 do 2017 takto získal žalovaný sumu 1.439,53 €. Žalovaný žalobcovi žiadnym spôsobom nároky uplatnené zrážkami zo mzdy nešpecifikoval, pohľadávka bola vyčíslená len zamestnávateľovi a zrážaná bez súdnej kontroly nárokov uplatnených žalovaným, bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa.

30. Súd na základe vykonaného dokazovania, po preskúmaní zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru a všeobecných obchodných podmienok, mal za nesporné, že ide o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka, ktorou sa rozumie každá zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 OZ). Žalovaný podľa údajov obchodného registra poskytoval úvery a pôžičky z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom a žalobca nesledoval použiť úverové prostriedky na obchodnú alebo inú podnikateľskú činnosť. Vzhľadom na nedodržanie podmienok § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch súd posúdil úver poskytnutý žalobcovi ako bezúročný a bez poplatkov a dohodu o zrážkach zo mzdy ako absolútne neplatný právny úkon.

31. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že žalovaný spôsobom, ktorým konal pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí splátkového úveru obchádzal zákon, zmluvné podmienky týkajúce sa hlavného predmetu plnenia v žiadosti/zmluve buď úplne absentovali alebo neboli vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne. Žalobca nemal možnosť oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami uvedenými v oznámení o schválení úveru a revolvingového úveru pred podpisom žiadosti o poskytnutie úveru a dohody o zrážkach zo mzdy (§ 3 ZoSÚ). Poplatok za poskytnutie úveru bol neprijateľnou zmluvnou podmienkou (§ 53 ods. 6 OZ) a započítaný vopred na výšku poskytnutého úveru. Údaj o výške RPMN v zmluve bol uvedený v časti žiadosti o poskytnutie úveru (bod 5 zmluvy) a v údajoch o schválenom úvere (bod 6 zmluvy) absentoval.

32. Dôsledok skutočnosti, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti v súlade so zákonom č. 258/2001 Z.z. (súčasná právna úprava zákonom č. 129/2010 Z.z.) a z týchto dôvodov by bol úver bezúročný a bezpoplatkový (§ 4 ods. 4, 5 zákona č. 258/2001 Z.z.), pričom dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá sa nevzťahuje len na istinu úveru, je preto v rozpore so zákonom § 39 Občianskeho zákonníka, keďže zabezpečuje aj neexistujúcu pohľadávku a preto by bola dohoda o zrážkach zo mzdy aj z tohto dôvodu neplatná. Súd preto dohodu o zrážkach zo mzdy právne posúdil ako neplatnú a žalovaného zaviazal na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.611,15 €.

33. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka - (2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

34. Podľa § 458 ods. 1, prvá veta Občianskeho zákonníka - Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

35. V rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne súd aj bez návrhu o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP). Žalobca mal v konaní plný úspech a preto má právo aj na plnú náhradu trov konania. O tomto nároku súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. O výške náhrady trov bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (z.č. 233/1995 Z.z.)